

I DE SCHOOLCULTUUR

Voorwoord : de visie van onze school

Onze samenleving is voortdurend in beweging : er ontstaan altijd maar nieuwe behoeften en nieuwe uitdagingen. Dat mag inrichters van onderwijs echter geen angst inboezemen. We moeten de maatschappelijke veranderingen meteen op het spoor komen en er ook op inspelen. Dat is nodig: wie stil blijft staan, gaat immers achteruit. En wie met kinderen en jongeren werkt, kan zich dat niet veroorloven.

Op onze school willen we niet alleen kennis overdragen. Wij geloven dat het welbevinden van de leerling de basis vormt voor elke vorm van leren en ontwikkelen.

Wij engageren ons om het bevorderen van welbevinden als kerntaak van het schoolteam te beschouwen onder het motto: geen prestatie zonder welbevinden. De kleinschaligheid van onze school biedt hiervoor vele kansen en pluspunten om dit waar te maken : ze biedt aan de kinderen duidelijke ankerpunten en veiligheid. Dat helpt hun een gevoel van zelfvertrouwen en stabiliteit ontwikkelen.

Wij willen jonge mensen vormen en begeleiden op hun weg naar volwassenheid, zodat ze in de samenleving van morgen ten volle hun verantwoordelijkheid kunnen opnemen tegenover zichzelf en tegenover de gemeenschap. Wij vinden aansluiting bij de 'jongeren van de 21ste eeuw', die aan ons toevertrouwd worden en spelen in op de vragen en noden van onze samenleving.

Als school zetten wij in op permanente verandering, gebaseerd op wetenschappelijk onderbouwde nieuwe inzichten.

Het team van de basisschool Omer Wattez engageert zich op die manier om eigentijds onderwijs aan te bieden dat meer is dan overdracht van kennis en vaardigheden.

1.1 Pedagogisch Project

Het PPGO! is het basisdocument waarin de grondbeginselen, de waarden en de algemene doelstellingen van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zijn opgenomen. Het is een richtingwijzer en referentiekader om lerenden te begeleiden in hun persoonlijke ontplooiing enerzijds en in hun ontwikkeling naar samenleven in diversiteit en harmonie anderzijds. Het PPGO! biedt daarmee niet alleen een basis voor kwaliteitsvol onderwijs en opvang, maar het is ook een ruimer maatschappelijk project omdat het door een brede vorming van de gehele persoonlijkheid bijdraagt aan het samenleven.

1.1.1 Basisbeginselen

Het GO! voedt op tot actief burgerschap door respect, oprechtheid, gelijkwaardigheid, openheid, engagement en betrokkenheid te bewerkstelligen.

Het PPGO! staat voor een dynamisch mens- en maatschappijbeeld. Het PPGO! beoogt gelijke kansen bij de maximale ontplooiing en vorming van persoonlijkheden. Daarbij streven we ernaar dat wie in het GO! gevormd en ontwikkeld is de volgende eigenschappen heeft:

- *kijkt met een open geest, zonder vooroordelen, en toont belangstelling en respect voor ieders mening en bestaande verschillen;*
- *toont zich authentiek en integer in het samenleven met anderen, door eerlijk en respectvol uit te komen voor eigen ideeën en overtuigingen;*
- *huldigt de gelijkwaardigheid van mensen en de emancipatie van elk individu niet enkel als principe, maar spant zich ook in om ze te verwezenlijken;*
  - *is betrokken bij de sociale werkelijkheid, dat wil zeggen:*
  - *eerbiedigt de universele rechten van de mens en zijn fundamentele vrijheden en draagt bij tot hun realisatie; handelt volgens democratische waarden en instellingen;*
  - *verzet zich tegen maatschappelijke ongelijkheden en zet zich in voor sociale rechtvaardigheid.*
- *is mondig en kritisch en kan ideeën helder, genuanceerd en respectvol uiten;*
- *is bereid om een leven lang en levensbreed te leren.*

Met het PPGO! wil het GO! elk individu gelijke kansen bieden om zich te ontwikkelen. Wij gaan daarbij niet uit van een vaste standaard maar spelen in op verschillen; lerenden krijgen pedagogische, didactische en sociaal-emotionele ondersteuning afgestemd op de eigen talenten, mogelijkheden en behoeften. Het PPGO! streeft de totale ontplooiing van de persoon na via het verwerven van kennis en inzicht en het ontwikkelen van vaardigheden en attitudes. Bijzondere aandacht gaat daarbij naar het ontwikkelen van een open geest, een kritische en creatieve houding ten aanzien van mens, natuur en samenleving, en actief burgerschap.

Elk mens is uniek, alle mensen zijn gelijkwaardig. In iedere onderwijs- en opvoedingssituatie moeten de individuele mogelijkheden van elke lerende tot hun recht komen. Iedereen heeft recht op gelijke ontwikkelingskansen. Rekening houden met eigen mogelijkheden en interesses wil enerzijds zeggen dat beperkingen en contextgebonden achterstanden worden gemilderd of weggewerkt door aangepaste ondersteuning. Anderzijds worden kinderen, jongeren en volwassenen ook maximaal uitgedaagd en geprikkeld in hun specifieke talenten. Het GO! tracht met andere woorden bij alle lerenden maximale ontwikkeling, leerwinst en welbevinden te bereiken.

De aandacht voor gelijke kansen toont hoe in ons opvoedingsproject de vorming van lerenden onlosmakelijk verbonden is met het veranderen van de samenleving. Die complexe samenhang tussen individu en samenleving heeft twee componenten:

- Enerzijds bereidt het GO! lerenden voor op het samenleven. Door in te zetten op voorgenoemde waarden wil het GO! mee bouwen aan de samenleving van de toekomst: een vrije democratie met actieve burgers waarin het samenleven centraal staat. Dit is slechts haalbaar als de vorming van het individu voldoende breed is, met aandacht voor zowel wetenschappelijke en technologische, sociaal-culturele als ethische componenten in een gezond evenwicht. Door die brede vorming leren kinderen, jongeren en volwassenen het doel en de zin van hun handelen inzien; het stelt hen in staat om zich kritisch op te stellen tegenover zichzelf en het maatschappelijke gebeuren en in vrijheid verantwoordelijkheid te dragen.*
- Anderzijds positioneert het GO! zich met zijn pedagogisch project in de samenleving. Het universele recht op onderwijs veronderstelt dat de samenleving in maximale ontplooiings- en participatiekansen voorziet voor elk individu, volgens zijn of haar mogelijkheden. Dit recht is voor het GO! onlosmakelijk verbonden met het nastreven van gelijke kansen en het tegengaan van maatschappelijke uitsluiting. Door te focussen op wat mensen verbindt en kinderen, jongeren en volwassenen te leren samenleven over de grenzen van verschillen heen maken we van de school een betekenisvolle leer- en leefomgeving die bijdraagt tot een meer rechtvaardige samenleving.*

1.1.2 Samen leren

Het GO! heeft de grondwettelijke opdracht om neutraal onderwijs aan te bieden. Dat betekent dat de filosofische, ideologische en levensbeschouwelijke opvattingen van de lerenden en hun ouders geëerbiedigd worden. Neutraliteit betekent niet dat individuen neutraal of kleurloos zijn maar wel dat we uitgaan van een diversiteit aan levensbeschouwelijke perspectieven. Het GO! engageert zich tot neutraliteit en creëert daartoe een leer- en leefomgeving die uitgaat van de gelijkwaardigheid van levensbeschouwelijke overtuigingen, zonder de ene of andere overtuiging als richtinggevend naar voren te schuiven. De waarden die het GO! ondersteunt, bieden de zekerheid van een kader van neutraliteit dat noodzakelijk is om een dialoog tussen verschillende levensbeschouwingen op voet van gelijkwaardigheid mogelijk te maken: vrijheid, gelijkheid en solidariteit; gelijkwaardigheid van de seksen; scheiding van kerk en staat; vrijheid van gedachte en geweten van allen, waarbij elke persoon vrij is om een bepaalde levensbeschouwelijke overtuiging aan te nemen.

Het GO! creëert voor de lerenden de mogelijkheden om hun eigen individuele persoonlijkheid te ontwikkelen, hun eigen keuzes te leren maken en vormt hen als burgers in een democratische samenleving. Neutraliteit is daarbij als volgt gedefinieerd:

- lerenden de waarden bijbrengen die eigen en gemeenschappelijk zijn aan onze democratische samenleving en rechtsstaat;*
- lerenden beschermen tegen elke vorm van druk die hen zou verhinderen om eigen keuzes te maken;*
- actief optreden tegen vormen van discriminatie of uitsluiting op basis van geslacht, geaardheid, etniciteit, overtuiging en andere kenmerken;*
- geen enkel onderwerp bij voorbaat uitsluiten van behandeling tijdens de lessen of van wetenschappelijke en pedagogische vraagstelling, om zo de openheid voor de diversiteit van visies in de samenleving te waarborgen.*

Mensen met uiteenlopende overtuigingen zijn welkom in het GO! en hun eigenheid wordt er gerespecteerd voor zover zij de wetgeving in ons land respecteren, zich mee inzetten om kinderrechten en mensenrechten voor elke persoon waar te maken en actief betrokken zijn bij de grondwaarden en doelstellingen van het PPGO!. Het GO! beschouwt het actief omgaan met alle vormen van diversiteit als een belangrijke uitdaging en een toegevoegde waarde bij het realiseren van zijn opdrachten. Actief burgerschap wordt op de eerste plaats gekenmerkt door een actief pluralistische basishouding en de verwachting van wederkerigheid. Het GO! stelt het samen leren samenleven als een kernopdracht voorop, en benadrukt daarmee dat alle mensen in onze samenleving over bestaande verschillen heen met elkaar verbonden zijn door gemeenschappelijke grondrechten en democratische basiswaarden.

1.1.3 Engagementsverklaring

Door in te zetten op voorgenoemde waarden en doelstellingen wil het GO! mee bouwen aan de samenleving van de toekomst: een vrije democratie met actieve burgers waarin het samenleven centraal staat en elke persoon gelijke kansen heeft om zich maximaal te ontplooien. De GO! school of voorziening is een school van de gemeenschap en voor de gemeenschap. Dat veronderstelt niet alleen een pedagogisch project, maar ook een brede participatie.

Via zijn beleid voorziet het GO! in kansen om democratische deelname aan de totstandkoming en uitvoering van beleidsbeslissingen mogelijk te maken. Het wil lerenden, ouders, personeel en bestuurders van het GO! aanzetten tot nadenken en betrokkenheid bij de maatschappelijke realiteit en de dagelijkse onderwijspraktijk. Het vertaalt het PPGO! in standpunten, actieplannen, school- en andere reglementen en de cultuur binnen zijn instellingen.

Het PPGO! is dynamisch in zijn toepassing, afhankelijk van maatschappelijke ontwikkelingen, specifieke contexten, nieuwe wetenschappelijke inzichten of veranderende pedagogische behoeften.

In de scholen en instellingen van het GO! dragen alle lerenden, ouders, personeel en bestuurders er actief toe bij om de grondbeginselen, waarden en doelstellingen uit het PPGO! en de neutraliteitsverklaring van het GO! effectief te realiseren en na te leven of te doen naleven.

1.2 Beeldvorming

De school hoort een plaats te zijn waar iedere betrokkene zich thuis voelt. En de samenwerking tussen al deze schoolbetrokkenen moet dan ook berusten op respect in een open geest, met de bereidheid gezamenlijk problemen uit te praten en naar oplossingen te zoeken, dit binnen de school en met het oog op het optimaal functioneren ervan.

Voor de vorming van hun kinderen kiezen de ouders een school. De school staat voor de enorme uitdaging om kinderen te helpen opgroeien tot volwassenen met een evenwichtig gevoels- en verstandsleven, met zin voor verantwoordelijkheid en met bereidheid tot eerlijke inzet en engagement.

Dit kan slechts gerealiseerd worden als allen die begaan zijn met opvoeding en onderwijs in onze school weten welke opvoedings- en onderwijsdoelen de waarden van het PPGO weerspiegelen en met welke middelen er naar die doelen gewerkt wordt.

Daarom wensen we de competenties van het personeel te verhogen, “de neuzen in dezelfde richting te zetten” en te streven naar een uitgebreide professionaliteit.

Ons einddoel is de gemeenschappelijke visie op kwaliteit te concretiseren met als kracht : “[eenheid in verscheidenheid](#)” !

1.3 Opvoedingsmodel

Het kind staat als uniek individu centraal met zijn noden, behoeften, verlangens, fysieke conditie, mogelijkheden zowel als beperkingen vanuit zijn milieu of aanleg. We kiezen dan ook voor een kindgericht onderwijsconcept met als doel ieder kind optimaal te begeleiden en volgens zijn eigen mogelijkheden ontwikkelingskansen te bieden, zodat het kan opgroeien als een gelukkig, positief denkende jongere met een blijvende intellectuele nieuwsgierigheid en zin voor studie en vorming.

Dit impliceert:

- *een functionele leerstofplanning gekenmerkt door continuïteit en gradatie;*
- *differentiatie en individualisatie waar nodig;*
- *voortdurende observatie, begeleiding, objectieve evaluatie, aangepaste remediëring en correcte rapportering;*
- *een regelmatige evaluatie en aanpassing van de pedagogisch-didactische hulpmiddelen*
- *Het hele team engageert zich om naast de cognitieve ontwikkeling ook voortdurend zorg te besteden aan de sociaal-affectieve, de creatieve en motorische ontwikkeling, en een goede attitudevorming.*

1.4 Basisdoelstellingen

Leerlingen, ouders, leerkrachten, administratieve medewerkers, MVD-personeel, de leden van de schoolraad, de oudervereniging en de directie vormen één grote gemeenschap waarbinnen ieder lid medeverantwoordelijk is voor de goede werking van de school. De gehele organisatie van het schoolse leven berust dan ook op democratisch gemaakte afspraken die er moeten toe bijdragen kindgericht en kwaliteitsvol onderwijs te geven. Van alle teamleden wordt een positief gericht engagement en enthousiasme verwacht.

1.5 Relatie met de omgeving

De basisschool Omer Wattez is geen eiland. De lokale verankering is een feit: integratie in het gemeentelijk-, sportieve-, culturele- en ontspanningsleven is onontbeerlijk. (Concrete informatie hierover vindt u bij 2.5 externe samenwerkingsstructuren)